

ה"ת 6539/04/18 - מוחמד קעדאן נגד מדינת ישראל-משטרת ישראל, תחנת עירון

בית משפט השלום בחדרה

03 מאי 2018

ה"ת 6539-04-18 קעדאן נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת קרן אניספלד

מוחמד קעדאן ע"י עו"ד עומר מסארווה
מדינת ישראל-משטרת ישראל תחנת עירון

מבקש
נגד
משיבה

החלטה

לפני בקשה לשחרור נכסים תפוסים: שישה מכשירים סלולאריים שפרטיהם נמנו בבקשה וסך מזומן של 29,300 יורו. הבקשה הוגשה על-פי סעיף 34 בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש].

א. הבקשה

- ביום 8.4.2018 הוגשה הבקשה דנן, בה עתר המבקש להורות למשיבה להשיב לו את הנכסים שנמנו בה. צוין בבקשה כי המבקש נעצר ביום 19.9.2017 בחשד לביצוע עבירה ושחרר ממעצר ביום 4.10.2017 בלי שהוגש נגדו כתב-אישום. אף-על-פי-כן לא הושבו למבקש הנכסים שנמנו בבקשה והם מוחזקים בידי המשיבה. המבקש הטעים כי לחשוד אחר שנעצר בפרשה - יוסף קעדאן (להלן **יוסף**), הוחזרו בידי המשיבה כסף מזומן ומכשירים סלולאריים.
- המשיבה מתנגדת לבקשה ומבקשת להותיר בעינה את החזקתה בנכסים התפוסים. טעמה בכך שתיק החקירה טרם מוצה והוא עודנו מטופל ופתוח. המשיבה לא חלקה על כך שהחזירה כסף לחשוד הנוסף, יוסף, אך הדבר נעשה לטענתה לאחר הוכחת בעלותו בכסף.
- דיון בבקשה התקיים ביום 1.5.2018 ובמסגרת זו נשמעו טענות הצדדים. הובהר כי המשיבה אינה מתנגדת להחזרת חמישה מתוך שישה המכשירים הסלולאריים שנתפסו על-ידיה ונמנו בבקשה; המחלוקת צומצמה לסך של 29,300 יורו (להלן **הסכום המזומן**) ולמכשיר סלולרי מסוג גלקסי 8 (להלן **מכשיר הגלקסי**).
- עוד הובהר כי המשיבה מבקשת להמשיך להחזיק בסכום המזומן ובמכשיר הגלקסי על-מנת להציגם כראיה בהליך הפלילי, אם יוגש כתב-אישום נגד המבקש.
- תיק החקירה שבמסגרתו נתפסו הנכסים שעליהם נסבה הבקשה נלקח לעיון.

ב. המסגרת הנורמטיבית

- לעתים, לשם הכרעה בבקשה להחזרת נכס תפוס, יש להקדים ולהבחין בין סמכות התפיסה של חפץ ששימש על-פי הנטען לביצוע עבירה לבין סמכות החילוט של חפץ כזה. בדיון לפני הבהיר נציג המשיבה כי החזקת הכסף המזומן ומכשיר הגלקסי לא נועדה לשם חילוטם אלא כדי להציגם כראיה במשפט, אם תניב

החקירה שבעטיה נעצר המבקש ושבתמהלכה נתפסו שני החפצים הללו כתב-אישום.

2. סמכות התפיסה הכללית של חפץ הקשור בביצוע עבירה (להלן **סמכות התפיסה**) עוגנה בסעיף 32 בפקודה. לצידה מתקיימות הוראות מיוחדות המקנות סמכות תפיסה במקרים מיוחדים (כגון זו שבסעיף 235 לחוק העונשין). סמכות זו היא שחולשת על תפיסתם של הכסף המזומן ומכשיר הגלקסי.
3. כדי שתקום סמכות תפיסה לפי סעיף 32(א) לפקודה צריכה המשיבה להציג תשתית עובדתית-ראייתית שיש בה כדי לבסס חשד סביר להתקיימותה של עילת תפיסה. המבחן הינו זה של 'יסוד סביר להניח' והוא מציב רף נמוך ומחמיר פחות מן המבחן של קיום ראיות לכאורה.
4. בגדרו של סעיף 34 לפקודה הוסמך בית-המשפט להורות מה יעשה בחפץ שנתפס, בין על-פי בקשת שוטר שהוסמך לכך ובין לבקשת אדם התובע זכות בחפץ. סמכותו של בית-המשפט רחבה וביכולתו להורות שינהגו בחפץ כפי שורה וכן לקבוע תנאים בעניין זה. בתוך כך מוסמך בית-המשפט להורות על חילוט החפץ שנתפס, זאת אף אם לא הוגש כתב-אישום [יעקב קדמי **על סדר הדין בפלילים** 720-719 והאסמכתאות הנזכרות שם (2008)].
5. גם בהינתן תשתית עובדתית-ראייתית לקיומה של עילת תפיסה יש להוסיף ולבחון אם אופן הפעלתה של סמכות התפיסה הינה **מידתית וראויה** בנסיבותיו של המקרה הקונקרטי העומד לדיון. הבדיקה בשלב זה נושאת אופי של עריכת איזון נורמטיבי. בגדרו של איזון זה נשקלים טיבם ועוצמתם של הטעמים שלשמן נחוצה התפיסה, זכות הקניין של בעל החפץ, עוצמת וסוג הפגיעה שתסב תפיסת החפץ לבעליו אל-מול עוצמת וסוג הפגיעה שתיגרם לאינטרס הציבורי אם יושב החפץ לבעליו, השלב הדיוני בו מתבקשת הפעלתה של סמכות התפיסה וכיוצא באלה שיקולים רלבנטיים.
- במסגרת זו יש לבחון אם ניתן להשיג את התכלית שלשמה נועדה הפעלתה של סמכות התפיסה באמצעים שפגיעתם באינטרס הלגיטימי של בעל החפץ פחותה, זאת בלי לאיין את האינטרס הציבורי שלשמו נועדה תפיסת החפץ. רשימת השיקולים שיובאו בחשבון בעת עריכת האיזון אינה סגורה ויש לשקול את כל השיקולים הרלבנטיים בנסיבותיו של המקרה העומד לדיון [בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464, 472 (2000)].
6. סיכום ההלכה באשר לאופי הבדיקה לה יידרש בית-המשפט בבואו להכריע בבקשה המוגשת על-יסוד סעיף 34 לפקודה הובא בבש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (2006), בזו הלשון: **"עקרונות הדין בדבר תפיסת חפצים בידי המשטרה מחייבים החלת אמות מידה חוקתיות ביישומם. פירוש הדבר, כי חייב להימצא מקור סמכות לעצם תפיסת חפץ בידי המשטרה. מקור כזה עשוי להישען על טעם מניעתי; על צפי בדבר חילוטו בתום המשפט; או על הצורך בו כראייה במשפט. קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט"**.

ג. דין והכרעה

החלת אמות-המידה הללו בענייננו מוליכה למסקנה כי יש לקבל את הבקשה ולהורות על השבת הכסף המזומן ומכשיר הגלקסי למבקש. כמה וכמה סיבות לכך.

1. עיון בתיק החקירה מעלה כי ביום 5.9.2017 בוצע שוד מזוין בבקעה אל גרביה; המבקש ויוסף נעצרו בחשד

כי הם אלה שביצעו את השוד. שניהם שוחררו. נציג המשיבה הודה, בהגנותו, כי חומר החקירה שקושר את המבקש לאירוע השוד הוא נסיבתי. עיוני בתיק החקירה מצדד בכך; לא בכדי, לא הוגש כתב-אישום נגד המבקש בחלוף שבעה חודשים מעת שחרורו ממעצר.

2. ככל שקיימת זיקה בין הסכום המזומן לבין החשד למעורבות של המבקש באירוע השוד, היא על הרף הנמוך ביותר, וספק בעיני אם היא עונה לאמת-המידה של יסוד סביר להניח. נציג המשיבה אישר בדיון כי בשוד נלקח סכום בשקלים חדשים; הסכום המזומן שנתפס מהמבקש הוא במטבע אחר - יורו. קיים פער זמן שאינו של מה בכך בין אירוע השוד ביום 5.9.2017 לבין תפיסת הסכום המזומן אצל המבקש ביום 19.9.2017. אין בתיק החקירה דבר-מה שקושר די הצורך בין הסכום השקלי שנשדד לבין הסכום ביורו שנתפס אצל המבקש.

3. למבקשת הייתה שהות מספקת לחדור למכשיר הגלקסי, לערוך חיפוש בתוכנו ובכך לקדם את החקירה בעניינו של המבקש. בחלוף שבעה חודשים מאז שוחרר המבקש ממעצר, אין לראות מהי התכלית הממשית של החזקת מכשיר הגלקסי בידי המשיבה.

4. אין מחלוקת על כך שעצם החזקתם של הסכום במזומן ומכשיר הגלקסי על-ידי המבקש איננה אסורה ואיננה נגועה באי-חוקיות [ע"פ 59/71 צבי נ' מדינת ישראל, פ"ד כה(1) 713, 715-716 (1971)].

5. כאמור, מטרת החזקת הכסף המזומן ומכשיר הגלקסי היא הצגתם כראיה נגד המבקש, אם יוגש נגדו כתב-אישום. בדיון לפני הצהיר בא-כוחו של המבקש כי הוא מסכים להגשתם של שני אלה כראיה, באופן שמצדד בכך שאין תכלית ממשית לאי-החזרתם למבקש.

6. בתשובת המשיבה לבקשה הוטעם כי תיק החקירה טרם מוצה והוא עדיין מתנהל ופתוח. עיוני בתיק אינו תומך באמירה זו כלל ועיקר. מאז יום 28.9.2017 לא בוצעה כל פעולת חקירה ביחס למבקש, או בכלל. ביקורים לשם בירור קיומם של תנאי מעצר בית אינם עשויים להיחשב פעולת חקירה. נראה כי הסיכוי כי יוגש כתב-אישום נגד המבקש קטן מאוד, ומכל מקום - באין חקירה פעילה, ונוכח הצהרת בא-כוח המבקש כי יסכים להגשת הסכום המזומן ומכשיר הגלקסי כראיה, אם יוגש בכל זאת כתב-אישום ויתנהל הליך נגד המבקש, אין תכלית ממשית להמשך התפיסה והאיזון בין זכויות הצדדים מצדד בקבלת הבקשה.

7. לא נעלם מעיני כי ביום 4.3.2018 ניתנה החלטה שהתירה למשיבה להוסיף ולהחזיק בחפצים שעליהם נסב הליך זה. דא עקא, עצם הגשת בקשה על כך אינה 'פעולת חקירה'. נוכח האמור לעיל, אין די בהחלטה זו כשהיא לעצמה כדי להטות את הכף לטובת המשך התפיסה ולהביא לדחיית הבקשה.

8. לבסוף, בתשובת המשיבה אושר כי חפצים דומים שנתפסו במסגרת החקירה הוחזרו ליוסף, מי שאף הוא נעצר במהלך החקירה ושוחרר. עיון בתיק החקירה מעלה לכאורה כי התשתית הראייתית נגד יוסף עולה באורח משמעותי על זו הקיימת נגד המבקש. במצב דברים זה, אין טעם ממשי להבחין בין עניינו של יוסף לבין עניינו של המבקש - ואף זה טעם שמצדיק את קבלת הבקשה.

ד. סיכום של דברים

אני מקבלת אפוא את הבקשה ומורה על החזרת מכשיר הגלקסי והסכום המזומן למבקש. תנאי להחזרתם הוא שהמבקש יחתום על התחייבות בסך של 15,000 ₪ להציגם כראיה, אם יוגש נגדו כתב-אישום ויהא צורך להציג את מכשיר הגלקסי או את הסכום המזומן כראיה בו. אין מקום להעמיד את סכום ההתחייבות על שווי הסכום במזומן במלואו, בשים לב לאמור בחלק ג(2) לעיל.

ככל שכתב-אישום לא יוגש תוך שלושה חודשים מהיום, תתבטל ההתחייבות בחתימת המבקש.

נציג המשיבה יפנה לעוזרת המשפטית בלשכתי על-מנת לקבל לידי את תיק החקירה (החל מיום 6.5.2018).

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ח, 03 מאי 2018, בהעדר הצדדים.